CO JE TO SCREENING?

Screening znamená plošné vyšetřování populace za účelem včasného odhalení nádoru, kdy člověk nemá žádné obtíže ani příznaky a je šance rakovinu úplně vyléčit.

PROČ PROVÁDÍME SCREENING RAKOVINY TLUSTÉHO STŘEVA A KONEČNÍKU?

Zhoubný nádor tlustého střeva a konečníku je třetím nejčastěji zjištěným nádorem v ČR. Ročně je nalezen u asi 7 200 pacientů a přibližně 3 300 pacientů na tento nádor ročně umírá. Pokud se na něj však přijde včas, dokážeme si s ním poradit!

CHTĚL(A) BYCH PODSTOUPIT SCREENING, CO PRO TO MŮŽU UDĚLAT?

1. POŽÁDEJTE SVÉHO LÉKAŘE O TEST OKULTNÍHO KRVÁCENÍ VE STOLICI (TOKS)

Je to velmi jednoduché! Odeberete v klidu domova vzorek stolice, který se poté odešle do laboratoře. V laboratoři se zhodnotí, zda se ve vzorku stolice nevyskytuje krev, která značí možnou přítomnost nádoru nebo jeho předstádií ve střevě. Tento test se provádí jednou ročně ve věkové skupině od 50-54 let, u starších každé 2 roky. Můžete ho žádat u svého praktického lékaře nebo gynekologa.

2. OBJEDNEJTE SE NA KOLONOSKOPII

Kolonoskopie je vyšetření tlustého střeva za pomocí kamery. Lékař hodnotí vzhled střeva a případné výrůstky či nepravidelnosti, které by mohly dozrát až do stádia rakoviny. Vyšetření poskytuje mnohem spolehlivější výsledek než TOKS, a navíc během výkonu mohou být rovnou odstraněny nežádoucí výrůstky - takzvané polypy. Když je vše v pořádku, stačí kolonoskopii opakovat za 10 let.

BOJÍTE SE KOLONOSKOPIE, PROTOŽE JSTE SLYŠELI, ŽE BOLÍ? NEBO PROTOŽE SE STYDÍTE?

Neradi působíme bolest. Při každém vyšetření podáváme léky na tlumení bolesti. Někdo je k vyšetření citlivější a je mu i přesto nepříjemné. Pokud máte obavy, můžeme provést kolonoskopii v takzvané analgosedaci. Léky navodíme omámení a neucítíte bolest. Poté si 2 hodiny odpočinete na lůžku a můžete s doprovodem domů.

Uvědomujeme si, že se pacienti můžou cítit nekomfortně. Ke každému proto přistupujeme s profesionalitou a s maximálním zachováním soukromí a úcty.

VFN PRAHA

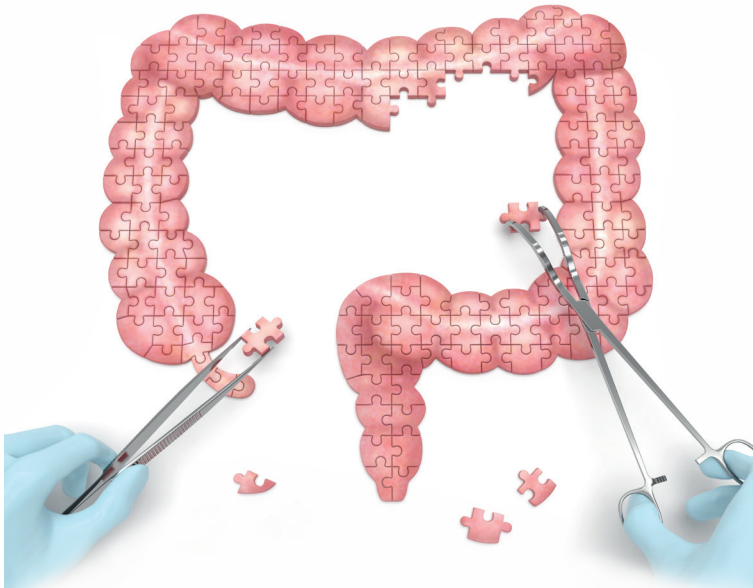
VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE
IV. INTERNÍ KLINIKA
GASTROENTEROLOGICKÉ CENTRUM
Fakultní poliklinika, Karlovo nám. 32,
128 08 Praha 2

recepce: +420 224 966 495

Objednání je možné osobně nebo telefonicky.

VFN PRAHA
VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE

NECHTE SE VYŠETŘIT A NEDEJTE RAKOVINĚ ŠANCI

KOLONOSKOPIE – POKYNY A PŘÍPRAVA PŘED VYŠETŘENÍM

Kolonoskopie je vyšetření tlustého střeva flexibilním přístrojem. Jen tak můžeme zhodnotit, zda máte přítomný zánět, vředy, polypy (ze kterých může časem vzniknout i zhoubný nádor) či nějaký jiný nález na sliznici střeva. Je tedy velmi důležité, aby vaše tlusté střevo bylo co nejlépe vyprázdněné. Jinak hrozí, že lékař může něco přehlédnout, vyšetření může trvat déle a nezřídka je nutné jeho opakovaní. Proto se prosím snažte dodržet následující pokyny:

CO S SEBOU PŘINÉST NA VYŠETŘENÍ (žádanku + lékařskou zprávu + krevní odběry):

Žádanku od odesílajícího lékaře, abychom znali přesný důvod vyšetření. Většinu vyšetření provádíme v tzv. analgosedaci. Do žíly vám budou podány tišící léky (sedativa, analgetika). Proto je nutné znát i váš celkový zdravotní stav, s čím vším se léčíte. Tuto **lékařskou zprávu (tzv. anamnestický souhrn)** by vám měl vyhotovit odesílající lékař nebo praktický lékař. Na konci této zprávy s vyjádřením, že jste z interního hlediska schopen výkonu v analgosedaci. Dále je nutné přinést výsledky **krevních odběrů** (KO, INR, APTT, minerály + event. další dle rozhodnutí odesílajícího lékaře) + **EKG**, vše staré max. 3 týdny.

Pokud užíváte léky ovlivňující srážlivost krve, informujte se cíleně u odesílajícího lékaře, zda je máte přechodně vysadit. Anopyrin nebo Godasal není na diagnostikou koloskopii nutné vysazovat. Pokud se léčíte na cukrovku, konzultujte úpravu léků u ošetřujícího lékaře.

DIETA + LÉKY (pokud lékař neurčí jinak)

7 dní před vyšetřením

Vysaďte léky obsahující železo (např. Maltofer, Sorbifer Durules, Tardyferon, atd.), které zbarvují stolici do šeda a velmi zhoršují přehlednost během vyšetření.

3 dny před vyšetřením

Vynechte potraviny, které obsahují nestravitelné zbytky, a zhoršují tak přehlednost během vyšetření (celozrnné pečivo, mák, hroznové víno, rajčata, meloun, kiwi, papriku, rybíz, angrešt, jahody, maliny, luštěniny, semínka a oříšky, slupky ovoce).
Potraviny, které můžete konzumovat: bramborová kaše, do měkka uvařené těstoviny, bílé rohlíky, piškoty, puding, jogurty (bez kousků ovoce), vývary (bez masa a zeleniny, event. pouze mixované.

1 den před vyšetřením

Můžete mít lehkou snídani (jogurt – bez kousků ovoce, přesnídávku, piškoty, bílý rohlík), k obědu pouze čirý vývar nebo čaj. Celý den můžete pít neperlivou vodu, čaj, ovocné šťávy (bez dužiny) a sirupy. Mléko ani káva nejsou vhodné!

STŘEVNÍ OČISTA:

Vyprazdňovací roztok můžete pít buď naráz v průběhu večera před vlastním vyšetřením (obvykle 3-4 litry tekutin, rychlostí 1l /hodinu) jako tzv. nedělený režim.
Více preferovaný je však tzv. dělený režim, kdy ½ vypijete večer a druhou ½ brzo ráno v den vyšetření (bez ohledu na informace v příbalovém letáku). Výhodou je vyšší tolerance i lepší střevní očista (je obvykle nutné si časněji přivstat).
Pokud je koloskopie v plánu po 10. až 11. hod. dopoledne, je tento režim tím spíše preferován. Definitivní výběr režimu ale závisí na vás. Bez ohledu na režim, střevní očistu začněte po 18. hodině večer (den před vyšetřením). Při děleném režimu ji ukončete nejpozději 4 hodiny před plánovaným začátkem vyšetření (je lépe ji ukončit 4-5 hod. před vyšetřením než příliš brzo – to zhoršuje kvalitu očisty).
Ke zlepšení tolerance můžete roztok vychladit, ochutit citrónem nebo použít nízkoobjemový roztok a dělený režim přípravy.

Fortrans: Obsahuje 4 sáčky s práškem. Obsah každého sáčku rozpusťte v 1 litru tekutiny (voda, čaj, džus bez dužiny), pijte rychlostí cca 1 l/hod. Podle načasování zákroku vypijte v režimu dělené či nedělené přípravy.

Picoprep, Citrafleet: Má pomerančovou (Picoprep) či citrónovou příchuť (Citrafleet) a obsahuje 2 sáčky. Obsah každého sáčku rozpusťte ve sklenici vody a dobře promíchejte.
K tomu ke každému sáčku vypijte dalších 1,5-2 litry tekutin (čaj, voda, možno ochucená sirupem), celkově tedy vypijete min. 3 litry tekutin. Dle tolerance můžete i více. Podle načasování zákroku vypijte v režimu dělené přípravy nebo nedělené (v tom případě je mezi dávkami vhodný časový rozestup cca 5-6 hodin).

Moviprep: Obsahuje celkem 4 sáčky, 2 větší sáčky A a 2 menší sáčky B. Obsah 1 sáčku A + obsah 1 sáčku B poctivě rozmíchejte v 1l vody a vypijte za 1-2 hodiny.
Poté vypijte ještě alespoň 0,5 l tekutin navíc (voda, čaj, džus bez dužiny). Totéž opakujte s 2. sáčkem A+B.
Podle načasování koloskopie vypijte v režimu dělené či nedělené přípravy. Celkově byste měli vypít alespoň 3 l tekutin.

Clensia: Obsahuje celkem 8 sáčků. 4 větší sáčky A a 4 menší sáčky B. Obsah 2 sáčků A + obsah 2 sáčků B poctivě rozmíchejte v 1l vody. Vypijte v průběhu 1-2 hodin, poté vypijte ještě alespoň 0,5l tekutin navíc (voda, čaj, džus bez dužiny). Totéž opakujte se zbylými sáčky A+B.
Podle načasování zákroku vypijte v režimu dělené či nedělené přípravy (v tom případě druhou dávku pijte s odstupem 1 hod). Celkově byste měli vypít alespoň 3 l tekutin.

Eziclen: Obsahuje 2 lahve s tekutinou. Obsah 1 lahve nařeďte vodou do 500 ml (využijte odměrky v balení) a vypijte v průběhu 1 hodiny. Poté vypijte ještě alespoň 1 l tekutin navíc (voda, čaj, džus bez dužiny). Totéž opakujte s druhou lahvičkou. Podle načasování zákroku vypijte v režimu dělené či nedělené přípravy (v tom případě můžete navázat ihned podáním druhé dávky).
Celkově byste měli vypít alespoň 3 l tekutin.

Plenvu: Obsah sáčku pro 1. dávku se smíchá s vodou na celkový objem 500 ml. Roztok vypijte v průběhu 30 minut, poté je potřeba vypít dalších 500 ml čirých tekutin navíc (voda, čaj, džus bez dužiny) během 30 minut. Obsah dvou sáčků (A a B dohromady) pro 2. dávku se smíchá s vodou na celkový objem 500 ml a užije stejně jako dávka první, poté opět zapije 500 ml čirých tekutin. Podle načasování zákroku vypijte v režimu dělené či nedělené přípravy (v tom případě druhou dávku pijte s odstupem 1 hod).

Magnesium (40% MgSo4): Obsahuje lahvičku s roztokem. V 18 hod vypijte lahvičku neředěného magnesia a k tomu do půlnoci vypijte 3-4 l čirých tekutin (voda, čaj, džus bez dužiny).

V DEN VYŠETŘENÍ:

Střevní přípravu je nutné ukončit 4 hod před začátkem vyšetření. Vaše chronické léky, především léky na krevní tlak a jiné důležité léky, je možné užít 2-3 hod před vyšetřením - zapít jen malým (!!!) douškem vody.

PO VÝKONU:

Budete sledování cca 1-2 hodiny na dospávacím pokoji. Vzhledem k podání tišících léků nesmíte řídit motorová vozidla, obsluhovat stroje, činit závažná rozhodnutí. Vyžadujeme zajištění doprovodu, který vás po výkonu vyzvedne a odveze. Poté již můžete začít jíst a pít normálně, pokud lékař neurčí jinak. Lékařskou zprávu s nálezem dostanete samozřejmě s sebou.